

แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ก)

ศูนย์อนามัยที่ ๘ อุตรดิตถ์

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
<p>๑. สภาพแวดล้อมของการควบคุม</p> <p>๑.๑ ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหารทุกระดับ</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีทัศนคติที่ดีและให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กร รวมทั้งการติดตามผล การตรวจสอบและการประเมินผล ทั้งการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอก • มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อรายงานทางการเงิน งบประมาณ และการดำเนินงาน • มีทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ • มีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ และการพิจารณาวิธีลดหรือการป้องกันความเสี่ยง • มีความมุ่งมั่นที่จะใช้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance – Based Management) 	<p>-ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีและมีการกระจายอำนาจให้หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ควบคุม ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย</p> <p>-มีการติดตามกำกับความก้าวหน้าของงานในแต่ละระดับ</p>
<p>๑.๒ ความซื่อสัตย์และจริยธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> • ฝ่ายอำนวยการส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญของความซื่อสัตย์และจริยธรรม • ฝ่ายอำนวยการมีการดำเนินการตามควรแก่กรณี เมื่อไม่มีการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ • ฝ่ายอำนวยการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้และไม่สร้างความกดดันให้แก่พนักงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่เป็นไปไม่ได้ • ฝ่ายอำนวยการกำหนดสิ่งจูงใจที่ยุติธรรมและจำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานจะมีความซื่อสัตย์และถือปฏิบัติตามจริยธรรม • ฝ่ายอำนวยการดำเนินการโดยเร่งด่วนเมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมี ปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมของพนักงานเกิดขึ้น 	<p>-ฝ่ายอำนวยการส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์และจริยธรรม</p> <p>-มีการพิจารณาบทลงโทษตามกรณีที่เกิด โดยคณะกรรมการบริหารของหน่วยงานร่วมพิจารณา</p> <p>-มีการมอบหมายงานและเป้าหมาย โดยมีข้อตกลงร่วมระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา</p>
<p>๑.๓ ความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคลากร</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการกำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถ • มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายคุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่ง และเป็นปัจจุบัน • มีการระบุและแจ้งให้พนักงานทราบเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงาน • มีแผนการฝึกอบรมตามความต้องการของพนักงานทั้งหมดอย่างเหมาะสม 	

เอกสารชุดที่.....

<ul style="list-style-type: none"> • การประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงาน และมีการระบุอย่างชัดเจนในส่วนพนักงานมีผลการปฏิบัติงานดี และส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง 	
<p>๑.๔ โครงสร้างองค์กร</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการจัดโครงสร้างและสายงาน การบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ • มีการประเมินผลโครงสร้างเป็นครั้งคราวและปรับเปลี่ยนที่จำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง • มีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรที่ถูกต้องและทันสมัยให้พนักงานทุกคนทราบ 	
<p>๑.๕ การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีการแจ้งให้พนักงานทุกคนทราบ • ผู้บริหารมีวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมาย 	
<p>๑.๖ นโยบายวิธีบริหารด้านบุคลากร</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการกำหนดมาตรฐาน หรือข้อกำหนด ในการว่าจ้างบุคลากรที่เหมาะสม โดยเน้นถึงการศึกษา ประสบการณ์ ความซื่อสัตย์และจริยธรรม • มีการจัดปฐมนิเทศให้กับพนักงานใหม่ และจัดฝึกอบรมพนักงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง • การเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน และการโยกย้ายขึ้นอยู่กับ การประเมินผลการปฏิบัติงาน • การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานได้พิจารณารวมถึงความซื่อสัตย์และจริยธรรม 	
<p>๒. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)</p> <p>ก่อนการประเมินความเสี่ยงต้องสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานทั้งในระดับหน่วยรับตรวจ และระดับกิจกรรม (เช่น แผนงาน หรืองานที่ได้รับมอบหมาย)</p> <p>วัตถุประสงค์ของการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในนี้เพื่อทราบกระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ และการบริหารความเสี่ยงว่าเหมาะสม เพียงพอ หรือไม่</p>	
<p>๒.๑ วัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจ</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานไว้อย่างชัดเจนและวัดผลได้ • มีการเผยแพร่และชี้แจงให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน 	<p>-มีการชี้แจงให้กับบุคลากรในหน่วยงานเกี่ยวกับการกำหนดความเสี่ยง</p>

<p>๒.๒ วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรมและวัตถุประสงค์นี้สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจ • วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมชัดเจน ปฏิบัติได้และวัดผลได้ • บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดและให้การยอมรับ 	<p>-การบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานกำหนดให้บุคลากรที่รับผิดชอบแต่ละโครงการ/กิจกรรม จัดทำแนวทางการบริหารความเสี่ยง ในขั้นตอนของการดำเนินงาน</p>
<p>๒.๓ การระบุปัจจัยเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยง • มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและภายนอก เช่น การปรับลดบุคลากรการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การเกิดภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น 	<p>-การระบุความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงได้มีการนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการของหน่วยงาน ซึ่งมีผู้บริหารทุกระดับเป็นคณะกรรมการร่วม</p>
<p>๒.๔ การวิเคราะห์ความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง • มีการวิเคราะห์และประเมินระดับความสำคัญหรือผลกระทบของความเสี่ยงและความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง 	<p>-คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงกำหนดเกณฑ์ระดับความสำคัญของความเสี่ยง วิเคราะห์และประเมินระดับความสำคัญหรือผลกระทบ แต่ละด้าน</p>
<p>๒.๕ การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง • มีการพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง • มีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง <p>• มีการติดตามผลการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่กำหนดเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง</p>	<p>-มีแผนการบริหารความเสี่ยงและจุดควบคุมความเสี่ยงของกระบวนการต่างๆ ใน Flow chart และแจ้งให้ถือปฏิบัติ</p> <p>-ยังไม่มีแนวทางพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง</p> <p>-มีการติดตามผลการปรับปรุงความเสี่ยงตามกรอบที่กำหนด</p>
<p>๓. กิจกรรมการควบคุม</p> <p>ในการประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในผู้ประเมินควรพิจารณาว่า มีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล หรือไม่</p> <p>๓.๑ กิจกรรมการควบคุมได้กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยง</p>	<p>-กิจกรรมการควบคุมได้กำหนดขึ้นตามขั้นตอนควบคุมความเสี่ยงของกระบวนการต่างๆ ใน Flow chart</p>
<p>๓.๒ บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม</p>	<p>-บุคลากรที่รับผิดชอบกระบวนการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม</p>
<p>๓.๓ มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของ</p>	<p>-มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานที่</p>

เอกสารชุดที่.....

ผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตามระเบียบข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี
๓.๔ มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอ	-ยึดข้อกำหนดและบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามระเบียบข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี
๓.๕ มีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น การอนุมัติ การบันทึกบัญชี และการดูแลรักษาทรัพย์สิน	
๓.๖ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่	
๓.๗ มีมาตรการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี	
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศ และการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	-มีระบบสารสนเทศที่บุคคลภายนอกและภายในสามารถเข้าเรียนรู้ หรือแสดงความคิดเห็นผ่านทาง Website
๔.๑ จัดให้มีสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจของฝ่ายบริหาร	
๔.๒ มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงินและการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีไว้อย่างถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	-มีการจัดทำฐานข้อมูลบริการภายในหน่วยงาน
๔.๓ มีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	-มีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่
๔.๔ มีการรายงานข้อมูลที่จำเป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้ผู้บริหารทุกระดับ	-มีการเผยแพร่ สื่อสารเกี่ยวกับการควบคุมภายในของหน่วยงานผ่านช่องทางต่างๆ
๔.๕ มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และทันการ	-มีการจัดทำช่องทางการเสนอข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
๔.๖ มีการสื่อสารอย่างชัดเจนให้พนักงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข	
๔.๗ มีกลไกหรือช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร	
๕. การติดตามและประเมินผล ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบการติดตาม ประเมินผลการควบคุมภายในขององค์กรในอันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	-มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผล และรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

เอกสารชุดที่.....

๕.๑ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงานและรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	-กำหนดให้มีการรายงานผลในระหว่างการปฏิบัติงานเมื่อเสร็จสิ้นแต่ละกิจกรรม/แผน
๕.๒ กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล	
๕.๓ มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๔ มีการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๕ มีการประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายในและประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในลักษณะการประเมินการควบคุมด้วยตนเองและ/หรือการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	-มีการประเมินผลเป็นระยะๆ ทั้งรายเดือน รายไตรมาสและประจำปี
๕.๖ มีการรายงานผลการประเมินและรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในโดยตรงต่อผู้กำกับดูแลและ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ	-ผู้ตรวจสอบภายในมีการรายงานผลต่อผู้กำกับดูแลแต่ละระดับอยู่เสมอ เช่นการรายงานผลการตรวจสอบภายใน
๕.๗ มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	
๕.๘ มีการกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลทันทีในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริต มีการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีและมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ	

ชื่อผู้ประเมิน.....

(นางพงศสุรางค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๘ อุดรธานี

วันที่...../...../.....

เอกสารชุดที่.....